

“KAT KALORİFERİ DE SANATTIR”

İsa Özdemir

“**B**ir sanat dalı olarak fotoğrafın önemli problemleri nedir? Diye düşünüldüğünde sıralanan konuların sanatın temel problemlerinden pek uzaklaşmadığı görülüyor. Oysa bu noktalar aşıldıkça temel sanat ilkeleri üzerine kurulan sanat dalları kişilik kazanır kabuğunu kırar ve gelişime açılır. Varolma ve varlığını sürdürmeye yönelik çelişkiler gerçek anlamda ancak bu platformda ortaya çıkar.

Bu rüştünü ispat etme dönemi ortaya çıkan sanat dalının öyle sanıyorum ki diğer sanat dallarına oranla özgün oluşuyla bağıntılı. Sinemanın doğal olarak fotoğraftan sonra ortaya çıkmasına rağmen 7. sanat olarak hemen yerini almasının diğer sanatlarla biçimsel olarak örtüşmemesinden kaynaklı olduğunu sanıyorum. Müzik resimle, şiir sinemayla, heykel romanla biçimsel olarak örtüşmüyor. Ancak burada bütün sanat dallarının kesiştiği kuramsal ve plastik değerlerin olduğunu anlama ve değerlendirmede ortak noktalardan hareket edildiğini ifade etmek istiyorum. Benim biçimsel olarak örtüşmüyordan

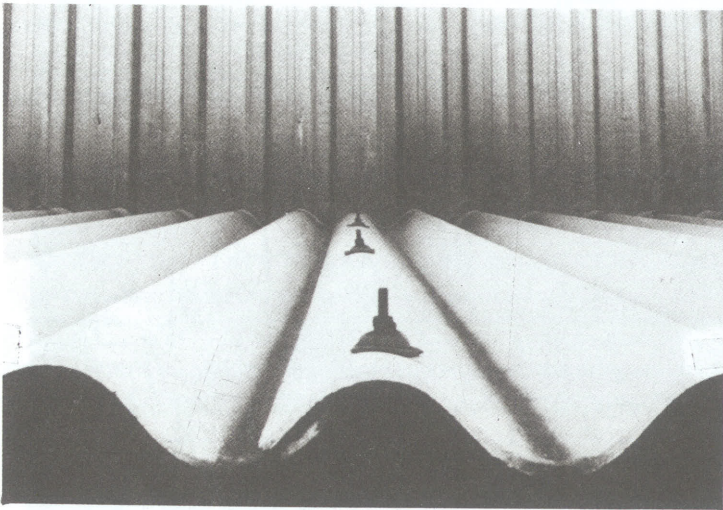
atmosferi ile dilin her sanat dalında ayrı olduğudur. Bu açıdan fotoğrafa bakacak olursak çok da özgün bir dili olduğunu söylemek en azından bugüne kadar mümkün olamıyor. Fotoğrafın, resmin biçimi ve kuramsal yanı ile oldukça fazla örtüştüğü görülüyor.

Şimdi kendimize fotoğrafın bu durumu ile ilgili bir kaç soru edinebiliriz. Örneğin, fotoğraf icat olduğunda onu bir sanat olarak üreten, sunan ve değerlendirenlerin tamamına yakınının resimden fotoğrafa intikal eden yeteneksiz ressam olmasından mıdır. Yoksa fotoğrafın da resim gibi iki boyutlu bir sanat olmasından mı kaynaklanıyor, bu örtüşme, bunu anlayabilmek için bir soru da şu olabilir. Resmin yaklaşımlarından olabildiğince soyutlanıp fotoğrafın birebir gerçekliği ile saptanan ürünlerin yeterince sanatsal olgunluğa ulaşamaması söz konusu mu?

Resmin etkisinde olabilir bunun ne sakıncası var diyenler, bu daha da artabilecek soru seçeneklerinden “hiçbiri” ni seçerek beni üzebilirler. Ya da kat kaloriferi de sanattır o halde fotoğraf da sanattır” diyerek huzura kavuşabilirler.

Aslında her tartışmada her yazılan yazıda veya üretilen her fotoğrafta sorular artıyor. Bunun nedenleri bence fotoğrafın henüz sanat tarihi içerisinde oldukça kısa bir geçmişe sahip olması ve henüz gerçek ustalara sahip olamaması.

Fotoğrafın kendine özgü yanıyla diğer sanat dallarından koparacak güçte ürünlerini görmeğe başladığımızda sorularımıza cevaplar almaya başlayacağız. Tartışmaya açtığım fotoğrafın sanat olup olmaması değil gerçek anlamda özgün olup olmadığıdır. Bunun peşine düşmeliyiz. Özgün kat kaloriferlerinin peşine düşmeliyiz.

AFSAD Arşivinden/ Fevzi Gavremoğlu

kastım, kendimi ifade etme biçiminin o biçimi oluşturan araç gereçlerin yani kendine özgü

Not: Kat kaloriferi de sanattır özdeyişi bir sanat kurumunun dergisinde yayınlanan ilanlar sayfasında bir inşaat firmasının reklam başlığıdır.

“Birgün insan “virgül”ü kaybetti.

O zaman zor cümlelerden korkar oldu ve basit ifadeler kullanmaya başladı.

Cümleleri basitleşince düşünceleri de basitleşti.

Bir başka gün “Ünlem işareti”ni kaybetti.

Alçak bir sesle ve ses tonunu değiştirmeden konuşmaya başladı.

Artık ne bir şeye kızıyor, ne de bir şeye seviniyordu.

Bir süre sonra “soru işareti”ni kaybetti ve soru sormaz oldu.

Hiç, bir şey ama hiç bir şey onu ilgilendirmiyordu.

Ne kainat, ne dünya ne de kendisi umurundaydı.

Bir kaç yıl sonra “iki nokta üst üste” işaretini kaybetti.

Ve davranış sebebini başkalarına açıklamaktan vazgeçti.

Ömrünün sonuna doğru elinde yalnız “tırnak” işareti kalmıştı.

Kendisine has tek düşüncesi yoktu.

Son “nokta”ya geldiğinde düşünmeyi ve konuşmayı unutmuş durumdaydı”.

Kandevski